

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Erasmus Mundus søknad – European Sport: Law, Culture and Governance

Tilråding:

1. Styret godkjenner at NTNU ved rektor, innen fristen den 30.04.07, kan søke om å delta i det felles Erasmus Mundus – programmet i *European Sport: Law, Culture and Governance*. Deltakelsen skjer i samarbeid med University of Westminster, London (koordinator) og Malmø Høgskola. Masterprogrammet er på 120 studiepoeng.
 2. Dersom søknaden blir innvilget, opprettes masterprogrammet fra og med studieåret 2008/2009. Det tas sikte på opptak av 30 studenter.
 3. Styret godkjenner at størrelsen på de nye emnene som skal gis av NTNU, kan fravike fra NTNUs ordinære emnestørrelse på 7,5 studiepoeng eller multiplum av dette.
 4. Minst 30 studiepoeng må avlegges ved NTNU. Masteroppgaven må være på minst 30 studiepoeng.
 5. Deltakelsen i programmet skal skje uten å bryte det gjeldende gratisprinsippet for statlige universiteter og høyskoler i Norge. Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse (SVT) må gjennomføre deltakelsen i programmet innenfor sine ordinære budsjettammer.
-

Bakgrunn

Internasjonalisering er et uttalt mål ved NTNU. I den nylig vedtatte strategien *NTNU 2020 – internasjonalt fremragende* er målet at NTNU i 2020 skal være internasjonalt anerkjent som et fremragende universitet. Felles studieprogram/grader med anerkjente utenlandske universiteter er et av de områdene det skal satses på for å nå dette målet. Av strategien fremgår at et av målene for 2010 er at det skal være minst 3 felles studieprogrammer/grader med anerkjente universiteter på master- eller PhD -nivå pr. fakultet.

Erasmus Mundus programmer

I 2004 lanserte EU sitt mobilitetsprogram Erasmus Mundus som er EUs økonomiske bidrag til å støtte utviklingen av felles masterprogrammer. Europeiske universiteter kan gå sammen om å utvikle et felles masterprogram og søke om å få dette godkjent som et Erasmus Mundus program. For å få innvilget en Erasmus Mundus søknad må masterprogrammet være av høy faglig kvalitet. Erasmus Mundus krever at minimum tre universiteter er sammen om prosjektet og at studentene må ta deler av studiet ved minimum to av disse. En av institusjonene skal være koordinator. Masterprogrammet skal føre til en fellesgrad (joint degree), men i og med at enkelte lands nasjonale lovgiving ikke tillater at

det utstedes ett felles vitnemål gis det anledning til at hver av deltakerne utsteder et vitnemål hver, dvs double eller multiple diplomas. Hvorvidt det kan kreves skolepenger fra studentene som blir tatt opp til fellesgradsprogrammet, beror på de involverte landenes nasjonale lovgivning. Norske institusjoner kan i henhold til universitetsloven ikke kreve skolepenger. Også studenter utenfor EU/EEA/EFTA kan bli tatt opp til programmet. Disse kan søke om stipend fra EU.

Tanken bak Erasmus Mundus er at disse samarbeidsutdanningene skal styrke europeisk konkurransedyktighet og at dyktige studenter og lærere fra land så vel innenfor Europa som utenfor velger Europa som sitt virkeområde. Det ytes økonomisk støtte til de som får innvilget søknaden på 15.000 euro pr. år, som skal fordeles mellom de involverte institusjonene. NTNU er så langt med i tre Erasmus Mundus-programmer:

-*Master in Applied Ethics (HF-fakultetet)*

-*Master of Science in Security and Mobile Computing (IME-fakultetet)*

-*Master of Science in Coastal and marine Engineering (IVT-fakultetet)*

En mer detaljert beskrivelse av Erasmus Mundus finnes på følgende nettside

http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/index_en.html

Erasmus Mundus søknad fra SVT-fakultetet

SVT-fakultetet v/ Institutt for sosiologi og statsvitenskap (ISS) planlegger en fellesgradssøknad til Erasmus Mundus sammen med University of Westminster i London og Malmö Høgskola i Sverige.

University of Westminster skal være koordinator. Søknaden har tittelen: *MA European Sports: Law, Culture and Governance*. I masterprogrammet legges det opp til et unikt tilbud i forhold til idrettens internasjonalisering, profesjonalisering, kommersialisering og rettslige regulering i et tverrfaglig perspektiv. Studiet er forankret i faglig sterke miljøer i rettsvitenskap, sosiologi, statsvitenskap, økonomi i tillegg til en vektlegging av metodemessig skoleing, samt prosjektjobbing i prosjekt- og i praksisfeltet. Det legges opp til at studentene skal få et vitnemål fra hver av de tre samarbeidende institusjonene (multiple degree).

Masterprogrammet er på 120 studiepoeng. Første semester skal studentene være ved University of Westminster. Andre semester tilbringes ved Malmö Høgskola. Tredje semester skal studentene være ved NTNU. Siste og avsluttende semester brukes til masteroppgaven (30 studiepoengs omfang) og tilbringes ved veileders institusjon. Ca 1/3 av studentene vil ta sin masteroppgave ved NTNU. Skal Dersom søknaden til Erasmus Mundus blir innvilget, vil studiet starte opp høsten 2008. Studiet har en opptaksramme på 30 studenter. Opptaksgrunnet vil være bachelor i jus, sosiologi, statsvitenskap, økonomi, medievitenskap, idrettsvitenskap eller annen relevant fagbakgrunn. University of Westminster vil kreve skolepenger. SVT-fakultetet legger opp til å videreutvikle engelskspråklige metodekurs samt utvikle tre nye emner: *Social and Political Order of Sport, Cultural and Comparative Orientation* og *Sport Economics*. Når det gjelder sistnevnte emne skal også dette opprettes av SVT-fakultetet ved NTNU, men det skal leies inn timelærere fra HiST for å undervise i emnet. Alle de tre institusjonene skal gi et introduksjonsemne som på hver av institusjonene skal være på 5 studiepoengs omfang (*Cultural and Comparative Orientation*). For å få til dette er det nødvendig å avvike fra NTNUs standard om 7,5 stp eller multiplum av dette.

Studentene følger det regelverk som gjelder ved den institusjonen de tar emnene når det gjelder brudd på eksamensregler, for sent innleverte arbeider, sykdomsforfall, sensorer, gjennomføring av sensur, gjentak av eksamener og administrering av emnemodulene. Det vil gjelde felles progresjonsregler for studiet, jf. Course Handbook s. 40.

Vurdering

Etter universitetsloven § 7-1 kan ikke statlige universiteter og høyskoler kreve egenbetaling fra studenter for ordinære utdanninger som fører frem til en grad eller yrkesutdanning. Departementet har fått myndighet til å fastsette forskrift om universiteter og høyskolars adgang til å ta egenbetaling fra studenter og til å kreve inn andre utgifter knyttet til studiene. Dette har departementet gjort i *Forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler*, fastsatt 15.12.05. Her er det fastsatt hvilke unntak som gjelder, dvs når institusjonene kan ta egenbetaling. Gratisprinsippet gjelder ved fellesgrader, dvs at norske institusjoner ikke kan kreve skolepenger. Dette innebærer at den delen av utdanningen som foregår ved den norske institusjonen skal være gratis. Utenlandske institusjoner kan imidlertid ut fra sin nasjonale lovgivning ha adgang til å kreve skolepenger.

Departementet har i sin veiledning til forskriften sagt at det ikke er et krav at den delen av egne fellesgrader som foregår i utlandet må være gratis, men departementet har sagt at institusjonene da bør bestrebe seg på at egenbetalingen for disse delene faller innenfor de støtteberettigede beløpene i Lånekassen. I veiledningen til forskriften har departementet om internasjonalt samarbeid sagt følgende:

I internasjonale utdanningsprogram der utvekslinger legges til grunn for samarbeidet, vil det enten ikke være lov for noen av de involverte institusjonene til å kreve egenbetaling (som f.eks i Sokrates-Erasmus), eller det anses som uaktuelt, da det som basis for samarbeidet forutsettes at utreisende studenter fra en institusjon "erstattes" av innreisende fra partnerinstitusjonen, slik at man får et gjenytelsessystem. For studenter på delstudium av denne typen skal gratisprinsippet gjelde. For studenter som tar delstudium som ledd i avtalebasert institusjonssamarbeid bør egenbetalingen falle innenfor de støtteberettigede beløpene i Lånekassen. Institusjonenes plikt til å tilby delstudier i utlandet som del av egne grader regnes imidlertid ikke som oppfylt dersom de bare tilbyr sine studenter ordninger som fordrer egenbetaling. For fellesgrad forutsettes det at det faglige opplegget normalt er slik at de involverte institusjonene har relativt lik belastning. Det vil derfor være naturlig- og ønskelig – at det mellom institusjonene avtales et system for ytelser og motytelser som gjør at det ikke vil være nødvendig å fravike gratisprinsippet. Fordi finansieringsordningene for høyere utdanning varierer så mye mellom land, kan imidlertid ikke institusjonene pålegges at den delen av egne fellesgrader som foregår i utlandet, må være gratis, spesielt ved avtaler med institusjoner utenfor EØS-området som krever egenbetaling av egne studenter. Institusjonen bør da bestrebe seg på at egenbetalingen faller innenfor de støtteberettigede beløpene i Lånekassen.

Dette innebærer at NTNU ikke kan kreve skolepenger. Fakultetet er innforstått med dette og fakultetet må legge opp til at utgiftene i forbindelse med driften av programmet skal dekkes innenfor fakultetets ordinære midler og at det ikke kan kreves dekning til utgifter fra konsortiet ut over institusjonens andel av de 15 000 euro som gis til institusjonene fra EU. Dette må Styret stille som en forutsetning for å godkjenne at fakultetet deltar i samarbeidsprosjektet. Fakultetet kan ikke påregne økt basisbevilgning ved opprettelse av nye emner. Vi viser ellers til vedtak i S-sak 11/07 der rektor ble bedt om å kontakte departementet mtp. å få avklart adgangen til å få dekket utgiftene ved internasjonale fellesgradsprogram.

For å få til samarbeid om fellesgradsprogram med andre institusjoner vil det kunne være nødvendig å fravike NTNUs krav om emnestørrelse på 7,5 studiepoeng eller multiplum av dette. Vi anbefaler at Styret godkjenner dette. For at en institusjon skal kunne tildele en grad for fullført utdanning må i utgangspunktet minst 60 studiepoeng være avlagt ved institusjonen, jf. departementets *Forskrift om godskrivning av høyere utdanning* av 10.04.06. Det er imidlertid adgang til å fastsette unntak fra dette for fellesgrader, jf. forskriftens § 4. I dette programmet vil studentene ta minimum 30 studiepoeng ved NTNU, og vi anbefaler at dette godtas som tilstrekkelig. Det selvstendige arbeidet må minimum

være på 30 studiepoeng dersom NTNU skal kunne delta, jf. departementets forskrift om krav til mastergrad av 01.12.05. Vi har lagt inn dette i vedtaket på grunn av det som står i Course Handbook s. 7). Fakultetet er innforstått med dette kravet.

Vi vil be fakultetet om å avklare med de øvrige institusjonene hvilken grad og tittel kandidatene skal få. Det fremgår av Course Handbook at dette skal være et MA program (Master of Arts). Master of Arts er ikke blant de gradsbenevnelsene vi tildeler i henhold til tidligere styrevedtak, jf S-sak 67/04. Master of Arts brukes hos oss som engelsk oversettelse innenfor de humanistiske fag, jf. S-sak 25/05. Dersom Erasmus Mundus søknaden blir innvilget, og det vil bli behov for å vedta en ny gradsbenevnelse, vil dette bli lagt frem for Styret.

Søknaden er i samsvar med NTNU og SVT-fakultetets strategi om økt internasjonalisering. Fakultetet har satt seg som mål å ha minst 5 internasjonale fellesgrader innen 2010. Vi anbefaler at fakultetet kan søke Erasmus Mundus om opprettelse og deltakelse i programmet på den forutsetning at gratisprinsippet i norsk rett blir ivaretatt. Dersom programmet blir godkjent som et Erasmus Mundus-program vil Styret bli underrettet og kandidatens tittel må vedtas.

Fakultetet har oversendt dokumenter med beskrivelser av programmet, læringsmål, læringsutbytte administrasjon, detaljerte emnebeskrivelser og beskrivelse av masteroppgaven, administrative rutiner og CV for deltakerne fra institusjonene. Dette er til sammen på over 200 sider. Vi legger ved Course Handbook s. 1-49. Disse sidene beskriver bl.a. strukturen i programmet, læringsmålene, opptakskravene, progresjonsregler, kvalitetssikringsrutiner, administrering av programmet og studentdeltakelse og flere detaljer ang. rutiner ved koordinatorinstitusjonen. Dersom det er ønskelig med alle dokumentene, kan dette fås ved å kontakte sekretariatet.

Vedlegg:

1. Brev av 05.03.07 fra SVT-fakultetet med beskrivelse av samarbeidsopplegget
2. Brev av 01.03.07 fra instituttet til SVT-fakultetet
3. Course Handbook s 1-49
4. Departementets forskrift om egenbetaling og veiledningen til denne
5. Departementets forskrift om godskriving av høyere utdanning